

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานการตรวจสอบสภาพลูกจ้าง
ที่ทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง 2563

นพ อุดมย์ บัณฑิตกุล

นายกสมาคมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพของลูกจ้าง
และส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน

พ.ศ. ๒๕๔๓

กฎกระทรวง

กำหนดมาตรฐานการตรวจสอบสุขภาพลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง

พ.ศ. ๒๕๖๓

ปัญหา

1. หาแพทย์ตรวจไม่ได้
2. งานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงยังคลุมเครือ
3. ปัญหาเรื่องกำหนดการตรวจสอบสุขภาพ
เนื่องจากผลที่ตามมาเกี่ยวข้องกับแพทย์อาชีว
เวชศาสตร์หลายเรื่อง เช่น การลงความเห็นใน
ใบรับรองแพทย์ หรือ การลงความเห็นว่าเป็น
โรคจากการทำงาน เพื่อให้นายจ้างแก้ไขทันที

ความแตกต่างระหว่างกฎกระทรวงปี 2547 และ 2563

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบสุขภาพ
ของลูกจ้างและส่งผลการตรวจแก่นักงาน
ตรวจแรงงาน

“การตรวจสอบสุขภาพ” หมายความว่า การตรวจ
ร่างกายและสภาวะทางจิตใจตามวิธีทางการ
แพทย์ เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสม และ
ผลกระทบต่อสุขภาพของลูกจ้างอันอาจเกิด
จากการทำงาน

ปัจจัยเสี่ยงมี 4 ข้อ

กำหนดมาตรฐานการตรวจสอบสุขภาพลูกจ้างซึ่ง
ทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง

“การตรวจสอบสุขภาพ” หมายความว่า การตรวจ
ร่างกายและสภาวะทางจิตใจตามวิธี
ทางการแพทย์ เพื่อให้ทราบถึงความ
เหมาะสมของสภาวะสุขภาพของลูกจ้าง
หรือผลกระทบต่อสุขภาพของลูกจ้างอันอาจ
เกิดจากการทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงเพิ่มข้อ 5 สภาพแวดล้อมอันที่อาจ
เป็นอันตรายต่อสุขภาพของลูกจ้าง เช่น ฝุ่น
ฝ้าย ฝุ่นไม้ ไอควันจากการเผาไหม้

ความแตกต่างระหว่างกฎกระทรวงปี 2547 และ 2563

แพทย์ แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมด้านอายุรเวชศาสตร์ หรือที่ผ่านการอบรมด้านอายุรเวชศาสตร์ หรือที่มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ลูกจ้างหยุดงานสามวันทำงานติดต่อกันเนื่องจากประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ นายจ้างอาจขอความเห็นจากแพทย์ผู้ทำการรักษา หรือแพทย์ประจำสถานประกอบกิจการ หรือจัดให้มีการตรวจสุขภาพของลูกจ้างก่อนให้ลูกจ้างกลับเข้าทำงานอีกครั้งก็ได้

แพทย์ซึ่งได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติสาขาเวชศาสตร์ป้องกัน แขนงอายุรเวชศาสตร์ หรือ ผ่านการอบรมด้านอายุรเวชศาสตร์ ตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง

ในกรณีที่ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงหยุดงานตั้งแต่สามวันทำงานติดต่อกันขึ้นไป เนื่องจากประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ก่อนให้ลูกจ้างกลับเข้าทำงาน ให้นายจ้างขอความเห็นจากแพทย์ผู้รักษาหรือแพทย์ประจำสถานประกอบกิจการ หรือจัดให้มีการตรวจสุขภาพลูกจ้างโดยแพทย์ซึ่งได้รับวุฒิบัตรหรืออนุมัติสาขาเวชศาสตร์ฯ หรือผ่านการอบรมฯ

ความแตกต่างระหว่างกฎกระทรวงปี 2547 และ 2563

ให้แพทย์ผู้ทำการตรวจบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับผลการตรวจสุขภาพ โดยให้ระบุความเห็นของแพทย์ที่บ่งบอกถึงสภาวะสุขภาพของลูกจ้างที่มี ผลกระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานหรือลักษณะงานที่ได้รับมอบหมายของลูกจ้าง

เช่นเดียวกัน แต่เพิ่มข้อ 3 และ 4 คือ การตรวจสุขภาพ และการตรวจก่อนกลับเข้าทำงาน และการบันทึก แพทย์ผู้ตรวจจะจัดทำในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

สมุดสุขภาพ

นายจ้างจะจัดทำในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

เก็บบันทึกผลการตรวจสุขภาพรวมทั้งข้อมูลสุขภาพอื่นที่เกี่ยวข้อง ไว้ไม่น้อยกว่าสองปี นับแต่วันสิ้นสุดการจ้างของแต่ละราย เว้นแต่มีการร้องทุกข์หรือฟ้องร้อง และห้ามไม่ให้นำไปในทางที่เป็นโทษลูกจ้างโดยไม่ มีเหตุอันควร

เพิ่มเติม เว้นแต่ผลการตรวจสุขภาพลูกจ้างเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดโรคมะเร็ง จากการทำงานตามประกาศกระทรวงแรงงาน ว่าด้วยการกำหนดชนิดของโรคที่เกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงานไว้ไม่น้อยกว่าสิบปี

ความแตกต่างระหว่างกฎกระทรวงปี 2547 และ 2563

ให้นายจ้างมอบสมุดสุขภาพประจำตัวให้แก่ลูกจ้างเมื่อสิ้นสุดการจ้าง

นายจ้างมอบสมุดสุขภาพประจำตัวให้แก่ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง เมื่อสิ้นสุดการจ้าง

ภายในสามปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่ง ซึ่งผ่านการอบรมด้านอาชีวเวชศาสตร์ ผ่านการอบรมด้านอาชีวเวชศาสตร์ตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขรับรองตามกฎหมาย กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ฯ 2547 เป็นแพทย์ซึ่งสามารถตรวจสุขภาพลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงตามกฎหมายกระทรวงนี้

สิ่งที่เป็นปัญหาในกฎกระทรวงฉบับ 2563

- ความจำเป็นที่ต้องตรวจทุกปี
- ปัจจัยเสี่ยง
- ดุลยพินิจของแพทย์ - บทบาทของแพทย์
- การตรวจสุขภาพโดยแพทย์
- ใบรับรองแพทย์
- การตรวจเพื่อกลับเข้าทำงาน
- การตรวจพบผิดปกติ ต้องจัดให้ลูกจ้างได้รับการรักษาพยาบาลทันที และให้ตรวจสอบหาสาเหตุความผิดปกติ เพื่อประโยชน์การป้องกัน

กลุ่มอาชีพเสี่ยงที่ต้องประเมิน fit for work

- ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบกิจการอุตสาหกรรม
- ผู้ปฏิบัติงานในที่อับอากาศ
- ผู้ปฏิบัติงานบนที่สูง
- ผู้ปฏิบัติงานปรุงอาหาร
- ผู้ปฏิบัติงานขับขีรถเพื่อการพาณิชย์
- ผู้ปฏิบัติงานกับหน้ากากชนิดแนบแน่น
- ผู้ปฏิบัติงานผลจัญเพลิงหรือกู้ภัย